

MAGYARÁG

VI. EVFOLYAM 173 szám.
1937. Junius 23. Szerda.

Ara I Lei

FUGGETLEN POLITIKAI NAPILAP
MEGJELENIK MINDEN NAP

Alapította

PÁSZTOR EDE

Felelős szerkesztő
Kádár Miklós

SZERKESZTŐSEG és KIADÓHIVATAL
ORADEA, PIATA MIHAI VITEAZUL 4.

Blum megbukott, helyette Chautemps alakított kormányt A francia radikálisok döntő ütközetre készülnek

Lapunk más helyén, illetőleg helyi kiadásunkban már jelentettük, hogy a francia pénzügyi felhatalmazási javaslatot az éjszaka a szenátus kétszer is visszaküldte a Kamarába, -- amely mindkétszer meg is szavazta azt. Ekkor újból a szenátus pénzügyi bizottsága elé került a javaslat, majd pedig a szenátus elé, amely nagy szavazattöbbséggel elutasította a javaslatot. A

kormány ekkor minisztertanácsra vonult vissza és éjfél 3 órakor benyújtotta lemondását. Lebrun köztársasági elnök elfogadta a lemondást, ami után a kormány tagjai távoztak az Elysée palotából.

Megelőzőleg a minisztérium és Blum miniszterelnök magához kérte a kommunista párt többségi képviselőit, akikkel hosszasan tárgyalt. Tárgyalás után a már lemondott kormányelnök kijelentette, hogy mivel nem állanak rendelkezésre a szükséges eszközök, -- más választása, miut a lemondás, nem maradt hátra.

-- Hidegvér és nyugalom -- erre a kettőre van szüksége ennek az országnak, -- mondotta Blum és csak e két erénnyel lehet levezetni a feszültségeket.

Miután 4 órakor a kormány tagjai elhagyták a köztársasági elnök palotáját, Chautemps tárcanélküli miniszter még hosszasan tárgyalt a köztársasági elnökkel, majd Lebrun Herriot-t a képviselőház elnökét fogadta kihallgatás on.

A reggeli lapok már azt a következtetést vonják le Chautemps tárgyalásából, hogy a köztársasági elnök őt bizza meg kormányalakítással.

A hír valóban bizonyult, Lebrun elnök Chautemps tárcanélküli exminisztert bízta meg kormányalakítással.

Az Ére Nouvelle reggeli számaiban azt írja, hogy a radikálisoknak most már véglegesen és egyöntetűen kell leszögez-

niök a további irányt, amelyet követni fognak.

Az Oeuvre, mielőtt még Chautemps megbízásának híre

kiszivárgott volna, azt írta, hogy csak baloldali kormány alakíthat kormányt.

Anghelescu a világkiállításon

Anghelescu közoktatásügyi miniszter kedden Párisba utazik, hogy a világkiállítás román pavillonjának megnyitására részt vegyen.

Cuza külföldön

A nemzeti kereszténypárt végrehajtó bizottságának e hétre tervezett ülését bizonytalan időre elhalasztották. Cuza professzor ugyanis hosszabb időre külföldre utazik.

A főváros bűnügyi krónikája

A Mosilor piacon levő halállal mutatványos bődében Lucian Alexandru motorbiciklista tegnap mutatvány közben lezuhant és súlyos sérülésekkel a kórházba szállították.

Vasárnap újabb féltékenységi dráma történt a fővárosban. A Bratianu Ion bulevardon. Fényes Pál bucurestii munkás megkéselte Zamfir Joant, aki feleségének tisztességtelen ajánlatot tett. Az áldozatot haldokolva szállították a kórházba, a merénylő eltűnt.

Szabó Ilona Alea Laboratorului lakó nő tegnap denaturált szesszel megmérgezte magát.

A fővárosi rendőrségen tegnap két újabb gyermek eltűnést jelentettek be.

A különvonat befutott a személyvonatba Súlyos vasúti szerencsétlenség Magyarországon

Súlyos vasúti szerencsétlenség történt tegnap Magyarországon. Törökbálint felől különvonatot indított a MÁV, amely egy szabályszerűen induló és érkező személyvonatba, nyílt pályán a budafoki elágazásnál belefutott. Az összeütközés borzalmas erejű volt. 54-en súlyosan megsebesültek, 17-et azonnal kórházba szállítottak akik közül kettőnek az életéről lemondtak az orvosok. A katasztrófának egy halálos áldozata van. Kuthy Gyula minisztériumi tisztviselő, akit halálosan összeronsolt az ellenvonat.

Négyszemközt

A nyugati baloldal két fronton is vereséget szenvedett tegnap. Bilbao elesett és Blumot megbuktatta a szenátus.

Bilbao elestét még nem erősítették meg ugyan, de a város semmiképpen sem tarthatja magát. Az ugynevezett vasgyűrűt (Francoék is bevallják, hogy csak árulás segítségével), áttörték és a várost körülvtették. Megismétlődhetek volna a San-Sebastian-beli véres uccaharcok, vér és vér és halál és halál minden talpalattnyi helyért, erre azonban nem akartak sort keríteni. A háboru sorsa ám úgy sem északon dől el Spanyolországban. Ha Franco győz, előtérbe kerülnek olyan súlyos nemzetközi problémák, melyeknek megoldását már a polgárháboru befejezése előtt meg szeretnék találni. Ha pedig nem sikerül győzelemre vezetni az olasz és német önkénteseket, a két ország föltétlenül beavatkozik a háborúba.

Blum veresége Franciaországban nem jelenti a Népfrent vereségét is. Blumot radikálisabb kormány követi, ha pedig a szenátus ezt is leszavazza, kiírják a választásokat. A „kétszáz család” Franciaország leggazdagabbjai, megnyerték a maguk számára a szenátust, de nem nyerték meg a kispolgárok és kisemberek légióit. Ha a dolog odáig fajul, hogy új választást kell kiírni és emiatt a gazdasági törvény miatt a „kétszáz család” erőfeszítése miatt fajul odáig akkor a népfrent még a multbelinél is radikálisabb árnyalattal kerül ki a választási küzdelemből.

Öfelsége Lengyelországban

Varsó, junius 21. A lengyel lapok nagy cikkekben méltatják Öfelsége II. Carol király személyét. A lapok közlik, hogy Öfelsége varsói tartózkodása alatt lengyel-román ünnepek, hatonai felvonulások egész sorozata lesz Lengyelországban.

Időjárás

A hőmérséklet változatlan. Több helyen rövid záporosó, változó felhőzet.

Szörnyű politikai gyilkosság Danzigban

Meggyilkoltak egy szocialista képviselőt és a holttestét titokban eltemették

Danzig, június 21. Ismeretes, hogy a danzigi rendőrség nemrég letartóztatta Wichmann szocialista képviselőt, aki azóta el is tűnt. Ismerősei és pártbarátai hiába próbálták holtétéről részleteket megtudni, minden igyekezetük hiába valónak bizonyult. Néhány nap előtt Danzig környékén

holttestre bukkantak,

amelyet a hatóságok azonnal elszállítottak a danzigi temető halottasházába és később elföldelték. Danzigi ellenzéki körök azt állítják, hogy

az ismeretlen holttest Wichmann szocialista képviselővel azonos,

és ezt az állítást a danzigi rendőrség minden cáfolata ellenére fenntartják. Az ellenzéki körök állításukat azzal próbálják igazolni, hogy

azokat a személyeket, akik a holttest személyazonosságát meg akarták állapítani, nem engedték be a halottasházba,

sőt azt sem árulták el, hogy a holttestet hol temették el.

HIREK

—Pappá szentelték egy híres svájci politikust. A Közép-európai Katolikus Kurir írja: „A „Sainte Marie de la Pierre-qui-Vire” bencés apátságában — most szentelte pappá Besson freiburgi püspök Ernest Perriert, a neves svájci politikust. A nagy ünnepségen igen sokan vettek részt a svájci politikai életből is, többek között Musy volt szövetségi elnök. — Perrier 1932-ben hagyta ott a politikát, hogy pap legyen. — Mint államférfit nagyon szerették és ő volt a svájci szövetségi tanács helyettes elnöke.

NINCSENEK TÖBBE TAVOLSÁGOK. Juan Lecuna, a washingtoni venezuelai követség attaséja a távolból házasságot kötött Venezuelában lakó menyasszonyával. Az esküvői szertartás Caracasban, Venezuela fővárosában történt a templomban. A vőlegény helyett egy rokona vezette oltárhoz a menyasszonyt. A szertartás ideje alatt a Washingtonban tartózkodó vőlegény az ottani rádióstudióban volt és onnét mondta be az „igen”-t, amit a caracasi templomban „fogtak”.

Csuffá tett egy amerikai detektívet három lengyel szélhámos. Varsóból jelentik: Furfangos csalóknak léprement egy newyorki detektív, a lengyel származású Ralph Sivko, aki rokonait meglátogatni jött haza. Varsóban közelsébe férközött egy szélhámos, aki megvételre kínált neki egy briliáns és egy smaragd gyűrűt. Létrejött a vásár. Ezután történt, hogy egy zsebmetsző együgyű fogással kilopta az amerikai detektív pénztárcáját.

De hátra volt még egy kellemetlen felfedezés. Elment a két gyűrűvel a zálogházba, — hogy pénzt szerezzen vasúti jegyre és a becslés mind a kettőt visszaadta, mert a briliáns is, a smaragd is, hamis volt.

Megfékezik a nyugategyiptoni homoksisivatagot. Az egyip-

tomi kormány elhatározta a nyugateurópai homoksisivatag megfékezését, miután az elmúlt hét évben éhhalál tizedelte meg a tartós szárazság következtében a beduin lakosságot. Alexandriától az észak-afrikai partvidékig, állandó vízü mély artézi kutak láncolatát fogják furni. Alexandriától a libiai határig és Sollumig gépkocsitakat építenek — és minden beduin család művelésre alkalmas telket, állatokat, vetőmagvakat és olcsó kölcsönt kap.

Rockefeller francia származású volt. A világ leggazdagabb emberének, Rockefellernek halálával kapcsolatban ismét előtérbe került a feltevés, hogy a milliárdos francia családból származott s neve a francia Roquefeuil névből ered. Ezzel kapcsolatban megemlékeznek arról, hogy minden jel szerint maga Rockefeller is hitt francia származásában, — mert, mint egy francia lap még 1914 augusztus 2-án írta — magántitkára Franciaországban a Roquefeuil nevet viselő családok, illetőleg ezek mellékáigaira vonatkozó adatok után kutatótt.

Hat éves gyermek szörnyű halála. A Duna mentén fekvő Niederrana ausztriai helységben borzalmas szerencsétlenség történt. Alfred Busch vendéglős hat éves kislánya forró vízzel telt üstbe esett s irtózatossá ki-nok között kiszenvedet. Növeli a Busch család tragédiáját az a körülmény, hogy ez már a második gyermekük, aki hasonló körülmények között vesztette életét.

Lepramegbetegedés egy Bo-tosani megyei kolostorban. A Iasi-i egészségügyi hivatalhoz érkezett jelentés szerint a Bo-tosani-megyei Agafon kolostorban lepramegbetegedés történt. Az egészségügyi hatóságok rendelkezése a beteget a Iasi-i bőrgyógyászati klinikára szállították a diagnózis pontos megállapítása érdekében, —

ugyanakkor intézkedéseket tettek a szükségessé vált profilaktikus rendszabályok megtételére.

Ujra megindul a vasúti forgalom Páris és Lisszabon között. Tegnap folyt a francia-spanyol határ mentén fekvő Hendaye városban a Páris—Lisszabon közötti vasúti forgalom újrafelvételéről tárgyaló értekezlet, amelyen elhatározták, hogy a személy és áruforgalom lebonyolítására gyorsvonatokat állítanak be a Páris—Hendaye—Lisszabon vonalon.

Averescu másfél órás kihallgatása Mária királynénál. — A gyorsvonathoz kapcsolt különkocsin Papacostea Petre kíséretében tegnap Sinaiába érkezett Averescu marsall, akit Mária özvegy királyné kihallgatáson fogadott. Az állomásról Averescu autón a Pelisor kastélyba hajtatott és a kihallgatás másfél óra hosszát tartott. Visszatérve a vasúti kocsiba Averescu örömeinek adott kifejezést, hogy a királynét nagy szerű hangulatban találta. A királyné jókedvűen társalgott a marsallal, akivel a legutóbbi eseményekről beszélgetett, — kommentálta a legutóbbi megjelent könyveket és jövő terveiről szolt.

Lévágottfejű férfi láda korporsója a Dunán. Egy újvidéki halászmester ládát talált a Dunaparton. Mikor felnyitotta, nagy meglepetésére fejnélküli férfi holttestét találta benne. A rendőri bizottság megállapította, hogy a holttest feje le van vágva, de szintén a ládában van. Az áldozat körülbelül 30 éves lehetett, két-három hónapja hever a ládában. Érdekes adatot kapott a rendőrség a nyomozás során Antal József pásztoról, aki elmondta, hogy a ládát egy erdész csónakról fordította be a vízbe. A nyomozás során felmerült az a gyanú is, hogy a ládát a Duna esetleg magyar területéről sodorta át Újvidékre.

A NEMET KORMÁNY BERLINI hivatalos lapja közli, hogy a kormány a csomagolópapír felhasználása tárgyában szigorú takarékosagra inti a kereskedőket és az iparosokat. Zsebben szállítható tárgyak egyáltalában nem csomagolhatók.

RUMBA-JEGY

SZELVENY

ötödik széria

25

Aki a folytatálagosan megjelenő számokat összegyűjti, résztvesz a „Rumba” játékban

1937, május — június — július

Julius 1-én új rendelet-törvény lép életbe a gabona értékesítéséről

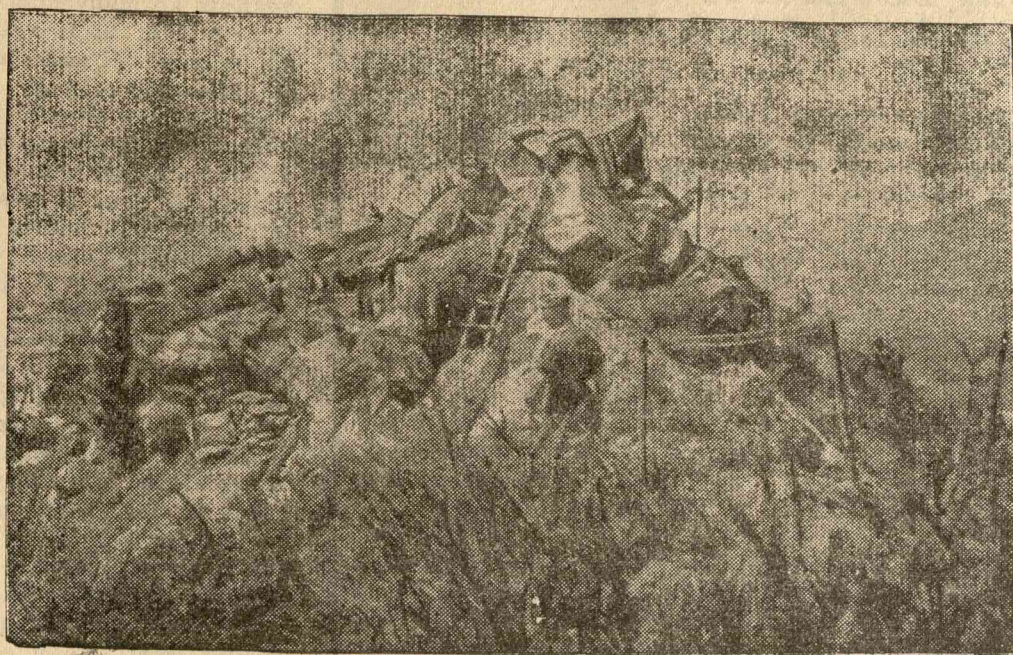
București, június 21. A szövetkezeti minisztériumban rendelet törvénytervezetet dolgoztak ki az új gabonaértékesítési kampány feltételeinek megállapítására. Az új rendet július elsején akarják életbe lépíteni és a most elkészített rendelet-törvény egész sor új rendszabályt tartalmaz a malmok ellenőrzésének behatódóbbá tételére, mert a liszt-illetékek bevételezését tökéletesen biztosítani óhajtják. A kiviteli jutalom tekintetében még nem történt végleges döntés, erre csak akkor kerül sor, ha megtörtént a buzatermes felbecslése. A megyei földművelésügyi szolgálatok állandó jelentésekkel tájékoztatják a minisztériumot a helyzetről és ennek megfelelően döntenek majd a kiviteli jutalmak ügyében. Közltek a tervezetet a Banca Naționalăval a törvényelőkészítő bizottsággal és a szövetkezetek központjával is azzal hogy megfelelő előterjesztésekkel járuljanak hozzá az új rendelet-törvény megszerkesztéséhez. — A jövő hét folyamán a gabonaértékesítésről szóló új rendelet-törvényt végleges formába öntik.

Letartóztatták az aradi szakszervezeti tanács elnökét

Arad, június 21. Érdekes letartóztatást foganatosított tegnap az aradi ügyészség. Egy régi munkáspárrel kapcsolatban őrizetbe vette Strangar Demian Sava-t, az aradi szakszervezeti tanács elnökét. A vizsgálóbíró elrendelte ellene a harmincnapos vizsgálati fogaságot, államellenes szervezkedés és tevékenység vádjával. A törvényszék vádtaácsa nem erősítette meg a vizsgálóbírói végzést. Strangar Demian Sava azonban így sem kerülhetett szabadlábra, mert az ügyész még nem döntött, hogy fellebbez-e vagy sem. Az ügyésznek három napon belül van joga fellebbeznie.

Bejelentő hivatalhoz (rendőrségi) szükséges bejelentő lapok kaphatók Pásztor Ede négnél.

==== Képes nagyvilág =====

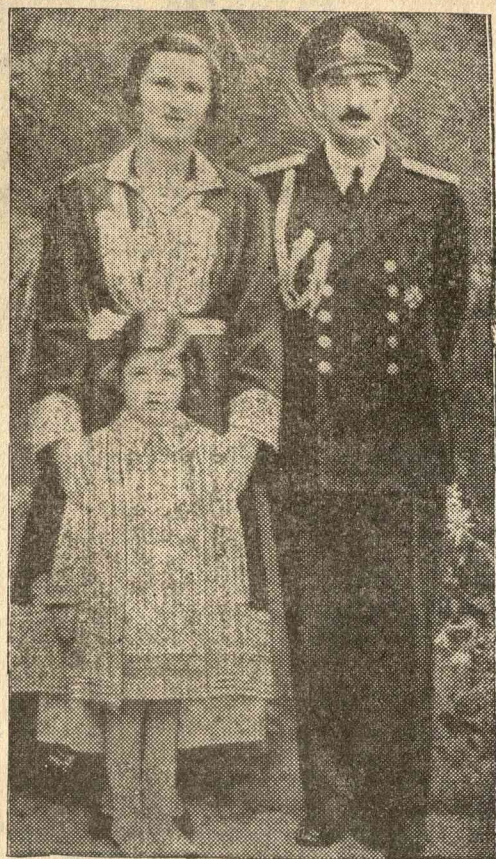
Bilbao bevétele

Franco csapatai bevették Bilbaot. Képünk egy elhagyott kormánypárti fedezéket ábrázol.

A bolgár trónörökös születése

Bulgária népe lelkesedéssel ünnepelte a trónörökös megszületését.

Boris bolgár király, felesége és kislánya

A királyi párt rajongó szeretettel ünnepelték alattvalói a trónörökös születése alkalmával.

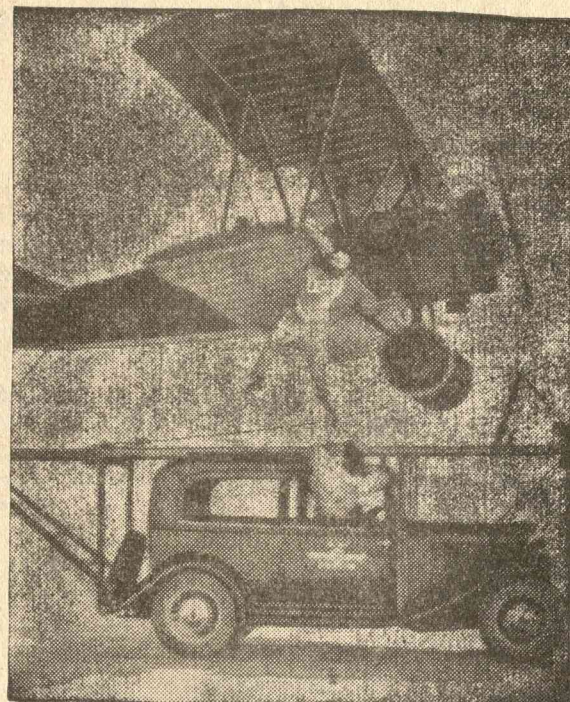
Doumerque meghalt

A francia köztársaság volt elnöke hirtelen meghalt. Népszerű alakja volt a francia politikanak. Negyven éve játszott élénk szerepet hazája közügyeiben.

Schacht Bécsben

A német nagybanc vezére Bécsben folytatott fontos tanácskozásokat Schuschnigggal, illetve Guido Schmidtt, osztrák külügyi megbizottal. Képünkön középen Schmidt Guido jobbra Schacht.

Amerikai repülő-artista

veszedelmes trükkkel ugrik a repülőgépről a robogó autóra.

Vakmerő rablótámadás az országuton

Rejtélyes biciklista revolverrel tartóztatta fel a falusiak a Sanlean-Arad között

Arad, június 21. Vakmerő rablótámadás történt pénteken a délelőtti órákban a Sânean országuton, a község közelében. Egy Gusz nevű sâneani lakos feleségével együtt már a kora reggel behajtott Aradra. Bevásárlásait elvégezve, feleségével együtt mindketten újból kocsijukra ültek és a délelőtti órákban visszaindultak a városból a falu felé.

Gyanútlanul haladtak az országuton, amikor Sânean körülbelül egy kilométernyi távolságban a bokrokból előtűnik egy teljesen ismeretlen ember ugrott elő és

az ut közepére állva, fenyegetően jelezte, hogy megállítás parancsol.

Az idegen kerékpárral volt és

a jobbkezeben revolvert szorongatott, amelyet a megtámadottakra szegezett. Guszék az idegen kezéből feljűk meredő fegyvert látva, megállították a lovakat és ijedten néztek a támadóra. Az utonálló ekkor megparancsolta Gusznak, hogy adja át a pénzét és a nála levő értékes tárgyakat. Gusz előszedte a nála levő mintegy 3.000 leit kitevő pénzösszeget és a többi értékesebb tárgyival együtt átadta az ismeretlen támadónak. A rabló intett, hogy hajtsanak tovább, ő maga pedig kerékpárjára ült és az ellenkező irányban továbbszáguldott. A meglepett károsultak az első pillanatban nem tudták, hogy mitévők legyenek, annyira váratlanul érte őket a kellemetlen kaland. Az-

után Gusz a meglepetésből felocsudva, visszafordult Aradra, hogy az esetet a rendőrségnek jelentse. Feleségét a kocsival együtt tovább küldte a falu felé. Alig tett néhány lépést, amikor látta, hogy az ismeretlen rabló nem elégedett meg az eddig szerzett zsákmánnyal, hanem

az országuton jövő többi kocsit is megállítja

és revolverével fenyegetőzve egymásután rabolja ki az utasokat. Gusz méginkább meggyorsította lépteit. Aradra érve a rendőrségre sietett, ahol jelentette az esetet. A rendőrségről telefonon rögtön érintkezést kerestek a sâneani csendőrséggel, amelynek megadták az utasítást a vakmerő országuti rabló elfogatására.

Végrehajtó, aki a saját számlájára végrehajtott Ellopott egy szőnyeget a lefoglalt tárgyakból - egy évre ítelték

Sighet, június 21. Nem mindennapi érdekességi lopás ügyében hirdetett ítéletet tegnap a sigheti törvényszék — Moys—Botos tanácsa.

Az ügy előzményei még 1932 év elejére nyulnak vissza. Tobac Stefan adóvégrehajtó adó fejében lefoglalta és elszállította Bârsan Maria Sieu községbeli asszony ingóságait. Az elszállított holmik között volt egy, értékesebb szőnyeg is, amely gyanus körülmények között eltűnt.

Amikor az asszony felelősségre vonta a végrehajtót, ez azt állította, hogy a lefoglalt tárgyakat Maros Vasile segédjegyző és Grossu Nicolae éjjeli őr gondjaira bízta, tehát azoké a felelősség. A károsult asszony bűnvádi feljelentést tett a segédjegyző és az éjjeli őr ellen. Az ügyet a dragomirești járásbírósa tárgyalta és

bizonyítékok hiányában felfüggesztette a vádlottakat.

Később a károsult asszony tudomást szerzett arról, hogy az eltűnt szőnyeg Tobac végrehajtó testvérének lakását díszíti. Az asszony kérelmére az ügyészség elrendelte, hogy a végrehajtó testvérénél házkutatást tartsanak. A házkutatás meglepő eredménnyel járt, — amennyiben Tobac Ödönnél, a végrehajtó testvérbátyjának lakásán megtalálták a szőnyeget. A végrehajtó kénytelen volt beismerni, hogy a lopást ő követte el. Az ügy a bíróság elé került és a törvényszék rövid tanácskozás után

egy évi fogházbüntetésre ítélte a megtévedt tisztviselőt, de az ítélet végre-

hajtását 2 évre felfüggesztette.

Tobac végrehajtónak különben nem ez volt az első ballépése. 1935. év őszén számos adófizetőtől kisebb-nagyobb összege

ket vett fel és a pénzt csak akkor fizette be a pénztárhoz, — amikor már bűnvádi feljelentéssel fenyegették meg. Tabac annak idején fegyelmi uton történt elhelyezésével uszta meg könnyelműségét.

Elsímult a német alattvaló letartóztatása miatt támadt német-cseh konfliktus

Prága, június 21. A német-csehszlovák konfliktust, amit Bruno Weigel német alattvaló letartóztatása váltott ki, elsímúlnak lehet tekinteni. A prágai német követtel egyetértésben Csehszlovákia hozzájárul

a vizsgálat beszüntetéséhez ha a német sajtó nem folytatja cseh ellenes kampányát. Ha újabb incidensek robbanának ki, azokat diplomáciai uton fogják rendezni.

A gyermekhinta kötelére felakasztotta magát az öreg caransebesi kereskedő, mert megbírságolták

Lugo, június 21. Hammermann Izidor 82 éves Caransebesi kiskereskedőnek tegnap este hat órakor írást kézbesítettek, amelyben

tizenhatezer lej büntetés megfizetésére szólították fel, mert elfelejtett hatvan kiló lisztet a lajstromba bevezetni. Az agg kereskedő emiatt annyira elkeseredett, hogy behívta szakácsnőjét és megkérte, helyettesítse néhány percre, — mert le akar pihenni, miután nem jól érzi magát. A szakácsnő gyanútlanul teljesítette a kérést és egy óra múlva bement a lakásba, ahol Hammermann holtan találta fel. Az agastyán a gyerekhinta kötelé-

vel felakasztotta magát. A szakácsnő orvosért küldött de Hammermann már nem lehetett megmenteni.

Sulyos panamák

a jegyző-kinevezések körül

A Lupta című lap azt a szenzációs értesülést közli, — hogy az ország területén, de különösen Ardealban a jegyzők kinevezése körül sok helyen szabálytalanságok történtek.

A Lupta szerint a miniszteriumba feljelentés érkezett, — amely szerint egyes személyek

közöttük köztisztviselők is, jelentős összegeket kaptak bizonyos kinevezésekért.

A feljelentés nyomán Barca belügyi államtitkár személyesen vezeti le a vizsgálatot. Ha sonló tartalmu feljelentés érkezett Tătărescu miniszterelnökhöz, valamint Inculeț miniszterelnökhelyetteshez.

Most már nyilvánvaló, — hogy az árdragítás letörésére indított kormányakció nem sikerült. De ki is vette komolyan? Ki gondolta egy pillanatig is, hogy a spekuláció törvény elavult paragrafusai segítenek olyan bajokon, melyeket nem a véletlenség és nem a rosszindulat idézett elő, hanem világjelenség, mely okozta bajokban éppen Románia jár elől? Világjelenség, hogy a fegyverkezés termést nem, de befektetést annál többet igénylő vetésébe szórják a pénzt az európai népek. Világjelenség, hogy amiatt megdrágultak a nyersanyagok, tehát az árak emelkedtek. Miért nem hiszi el ezt a kormány, miért akarja a kereskedőket és iparosokat az árdragítás bűnével megbélyegezni? Azért, hogy ezzel a saját árdragításai, az áremelések az illetékek felől elhárítsa a közvélemény figyelmét.

Nem nőstül? Fizess!

Budapest június 21. A magyar képviselőház mai ülésén Fabinyi pénzügyminiszter kijelentette, hogy ősszel a képviselőház elé terjeszti az aggregé-ny-adó bevezetéséről szóló javaslatot. A nyáron szakértőkkel fogja megbeszélni a törvényjavaslat részleteit. Bizonyos aggregé-ny-adó máris létezik, mert a jövedelmi adónál, ahol 2 családtagnál több van, ott az adókulcs kisebb.

Indul már egzotikus állásába a népus magyar szakácsnéja

Tudvalevő, hogy a magyar szakácsnőnek nagy keletje van külföldön. W. Berta budapesti szakácsnő most egyenesen Haile Szelasszie népus udvartól kapott ajánlatot a szakácsnői állásra. Az ajánlatot tartalmazó levél Londonból jött, légi postán. A népus leendő szakácsnőjének jól kell tudni levest főzni, halat sütni olajban, sültet és puddingot készíteni. Fizetése évi 52 font vagyis 86 shilling havonta. — Legalább husz személyre kell főznie naponta. Berta már készíti is utlevélét és rövidesen kiutazik az angolországi Bathba, a népus jelenlegi tartózkodási helyére.

Averescu cáfolja a Goga-Cuza párttal történő fuziót

Brătianu György kiáltványa a baloldali és jobboldali szélsőségek ellen

București, június 21. Averescu lapja, az „Indreptarea” ma hivatalos közleményben

megcáfolja azokat a híreket, amelyek Averescu és Goga fuziójáról elterjedtek.

A közlemény megállapítja, — hogy Averescu meghívta vacsorára barátait, legközelebb pedig más barátait fogja meghívni. Nem tárgyaltak fuzióról a nemzeti keresztény párttal, ez azonban nem zárja ki azt, hogy a néppárt ne akarna jóviszonyt fenntartani más pártokkal. Averescu különben sem szokott fehér asztalnál politikai nyilatkozatokat tenni, — fejeződik be a közlemény.

A belpolitikai élet másik

szenzációja Brătianu György kiáltványa, amit már napokkal előbb jeleztek. A kiáltvány többek között ezt mondja:

Háromszoros védőgát akarunk lenni a béke, a tulajdon, a szabadság érdekében.

„A békéért, mert mi emelünk szót először azért, hogy a román ur legyen saját országában, de a nacionalizmus teljes győzelmét a törvény és rend egészséges útján és nem a fékvesztettség és rombolás útján akarjuk elérni. Az ifjúságnak pedig munkája és érdemei révén helyet biztosítani.

A kiáltvány szembehelyezkedik a nemzeti parasztpárt —

„parasztállam” tanaival, amely Brătianu György szerint bolsevista tan — valamint a jobb oldali szélsőségek harci módorával, amelyek polgárháborukhoz vezethetnek.

A „Curentul” megállapítja, hogy Brătianu György kiáltványának hangja azt mutatja, — hogy az ifju liberálisok elnöke programban Vaidához közeledett.

Radian volt földművelésügyi alminiszter, Argetoianu alvezére a 400 traktor beszerzése ügyében interpellációt nyújtott be a parlament irodájába és kérte a traktor-rendelés összes iratait bocsássák rendelkezésére.

Feljegyzésre érdemes

Japán visszautasította azt a nemzetközi indítványt, hogy — csak 380 milliméternél kisebb kaliberű ágyukat szereljen hadihajóira. Nem volt pedig ez pacifista indítvány, tisztán takarékosági szándék vezette a nagyhatalmakat. Elég embert megöl a 380 milliméteres ágyú is. A szakértői vélemény bizonyára kimutatta, hogy itt és itt egyetlen lövés ennyi meg ennyi házat döntött le, ennyi meg ennyi ember halt meg. — Ha emelik a kalibert, legfeljebb még öt emberrel hal meg több, de a költség ezzel szemben emelkedik. Ezt az öt embert már nem érdemes megölni. — Így képzelhető a tárgyalások során elhangzott szakértői vélemény. Japán azonban visszautasította a nemzetközi ajánlatot, a fegyverkezési versenynek tehát e tekintetben sem lesz határa. Így is helyes. Minden másban a pattanásig visszük az a tempót, feltartóztatlanul rohanunk a katasztrófába. Csak nem fogjuk néhány rongyos kaliber miatt e nagyszerű tempót feladni?

El kellett halasztani a bucuresli ügyvéd választást

București, június 21. Az ilfov-megyei ügyvédi kamara vasárnapra tűzte ki az Unióbba küldendő delegátusok választását. A választást azonban el kellett halasztani, mert a nacionalista csoport a választások elhalasztását kérte, azon a címen, hogy a választási listák eltűntek.

Terményárak Oradeán

Buza 480, rozs 470, árpa 400, zab 360, tengeri 340.

Malom-könyvek

örléshez kaphatók

Pásztor Ede cég

papirkereskedésben

Oradea, Piaja M. Vífeazul 4

Szigoruan ellenőrzik

a pénzügyigazgatóságokat és adóhivatalokat

A főváros egyik pénzügyigazgatóságánál tudvalevőleg óriási sikkasztás történt. Ez arra indította a pénzügyminisztert, hogy szigorú rendszabályokat fogantasson egyrészt az eset leg másutt elkövetett sikkasztások felfedése, másrészt pedig a jövőbeli sikkasztások megakadályozása céljából.

Ezért a pénzügyminisztérium elrendelte, hogy az ország összes pénzügyigazgatóságainak és adóhivatalainak pénzkezelését sürgősen vizsgálják felül, elsősorban pedig azokon a helyeken, ahol a pénzforgalom jelentékeny. A pénzügyminiszter az erer vonatkozó utasításokat már a legközelebbi napokban kiadja a pénzügyi felügyelőknek.

Fekete fuvar

szomorú következménye: egy derék csendőr halála és a bűnös soffőr öngyilkossága

Nyolc nap előtt Remetea község közelében az országúton súlyosan megsebesült csendőrré akadtak, akit autó gázolt el. A gázoló autó és annak vezetője sokáig ismeretlen volt a hatóságok előtt, míg végül soffőr gázolta el. Szabó Gyulát két hét előtt alkalmazta Olaméállapították, hogy Grigore Nicolae csendőrt Szabó Gyuláriu Ion II. kerületi hentesmester szolgálatában. Az elmúlt héten szombaton éjszaka Szabó megjelent Olariu garázsában és annak tudta nélkül elvitte a kocsit. A soffőr nagyobb társaságot akart Lugojra szállítani mert valószínűleg nagyobb összeget remélt keresni a fekete fuvarral. A társaság el is indult a gépkocsin, amely leoltott lámpákkal haladt Remetea felé. A község közelében az országúton feltűnt egy csendőr, aki a gyanús autót meg akarta állítani. — Szabó észrevette az országút közepén álló csendőrt, de gyors tempóban tovább hajtott. — A következő pillanatban a csendőr már az autó kerekei alá került. Az autó utasainak felszólítására Szabó mégis megállt, odament a csendőrhöz, — aki eszméletlenül feküdt az út porában. Szabó most már megijedt és a csendőrt az úton hagyva, visszatért a városba. — Grigore csendőrt beszállították a katonai kórházba, ahol a halállal vívódik.

Olariu Ion hentesmester az elmúlt vasárnap vette észre, hogy autója eltűnt a garázsából. A rendőrség megindította a nyomozást és hétfőn megtalálták az eltűnt autót az egyik II. kerületi garázsban. A soffőr még akkor sem került elő. Szabó Gyula mosnitai illetősé-

gű volt és így bizonyosra vették, hogy a községben tartózkodik. A feltevés helyes volt, mert tudomást szereztek arról, hogy a soffőr Mosnița temetőjében bujkál. A csendőrök erre körülkerítették a temetőt és meg is találták Szabó Gyulát, aki azonban a csendőrök látára elővett egy üveget és an-

nak tartalmát megitta. Még csak ennyit mondhatott:

— Élve nem fogtok el. Utána borzalmas fájdalmak fogták el és a földre rogyott. Kiderült hogy nagy mennyiségű kőszodaoldatot ivott. Beszállították a helybeli kórházba, ahol három napig tartó kínlódás után meghalt.

Ostromot vezettek egy gyár ellen a sztrájkoló munkások

Északamerikában tovább tart a sztrájk. Joungstowe-ban az acélipari munkások tegnap éjszaka megostromolták a gyár épületeit, amelyet rendőrség és katonaság védett. A támadók és védők között for mális tüzharc keletkezett, — amelyben két munkás meghalt, 40-en pedig súlyosan megsebesültek.

Kényszerleszállást végeztek a sark-repülők

A Szovjet repülők, akik, — mint megírtuk — átrepültek az Északi Sarkot, tegnap reggel kényszerleszállást végeztek Vancouverben. A repülőgépe-

ket kisebb sérülés érte Portland mellett amelyet Vancouverben akartak kijavítani. A gépek épen értek földet.

Kardinálisok gyűlését hívta össze a pápa a német-Vatikán kérdésben

Tegnapelőtt az a hír terjedt el a Vatikánvárosban, hogy a pápa összehívta a kardinálisok gyűlését. A hír valóban bizonyult. A 22 kardinális a pápa rendkívüli gyűlésre hívta egybe. A gyűlés vasárnap folyt le. Hír szerint az érkezőtlen a Vatikán Németországgal való viszonyát tárgyalták. Hasonlóképpen szóba fog kerülni a Spanyolországgal szemben ta-

nusítandó magatartás kérdése is. A biborosok tanácsa tiltakozni fog azok ellen az üldözések ellen, amelyeket a németországi és spanyolországi hitű katolikusoknak el kell szenvedniük. Arról is szó fog esni, hogy a Vatikán esetleg Fehér Könyvet bocsát ki a spanyol és német ügyben, hivatalos körökben azonban energikusan cáfolják ezt a hírt.

APRÓHIRDETÉSEK

Az apróhirdetés ára szavanként 2 lei. A legkisebb hirdetés 10 szóig 20 lei.

A rumba-igazolójegyzelvényei ellenében 10 szavas apróhirdetést 10 leiert közlünk.

POSTA

Megkezdődött a nagy árkedvezmény

Róna fényképésznél

6 drb. művészi lev. lap csak 80 lei, ugyanaz, ami a kirakataimban látható. Str. Alexandri 4

„Házasság” jeligére levél van a kiadóban.

ÁLLÁS

Könyvkötészetbe tanulólányt felvesz a Pásztor nyomda. Jelentkezni a kiadóhivatalban.

Keresünk Mediaş részére, megbízható, garanciaképes lapbizományost július 1-re. Ajánlatokat a kiadóba kérünk. 1975

Lakatos segédek felvételnek Str. Saguna 7. 1987

Lapkihordót Oradea területére bevezetett helyekre fix fizetéssel és mellék-jövedelemmel a kora esti órákra azonnal felvesz a Friss Ujság. Gyakorlattal bírók és nyugdíjasok előnyben. Jelentkezni a kiadóhivatalban.

Mindenes szobaleány elsejére felvétetik. Sabina gyógyszerár Piața Mihai Viteazul no. 4. 2011

Molnár segédet keres Tülkös malom. Seleuş jud. Bihor. 2015

Kovácsműhely teljes berendezés olcsón eladó. Ugyanott tizmazsás tizedes mérleg. Str. Ciorogariu 22. 2012

VÉTEL-ELADÁS

Cukrászoknak tortalap, paszalvéták nagy választékban a pirtálca, mignon papírok, papír legolcsóbban Pásztor Ede cég papíráruházában. 7040

Eladó a Str. Francezán egy telek. Értekezni d. u. 2-4 között Str. Franceza 12. 1955

Ócska ajtók, ablakok eladók Str. Cloşca No. 6. Vlaicu Dumitru. 1999

85 éves korig

hozzátartozóját bárki beirathatja lapunk temetkezési akciójához minden előzetes orvosi vizsgálat nélkül.

Csoportjaink: Lei 10.000.-

Lei 15.000.-

Lei 25.000.-

legminimálisabb havi tagdíjak mellett

Helybeliek személyesen lapunk kiadóhivatalában, vidékiek pedig levél útján jelentkezhetnek bármely felvilágosításért, vagy beiratkozás céljából.

Nagyobb szint megvételre keresek. Cim: Granița de Vest Str. Moşoiu 5. 2016

Eladó olcsón két sütővel takerék tűzhely. Str. Vlahuța 10 2000

LAKÁS

Egy szoba konyha azonnalra kiadó. Str. Wilson 14. 2014

KÜLÖNFÉLE

Bérbeadó 2 szobás, fürdőszobás, parkettás urilakás (magánház) cca 1 és fél hold értékű gyümölcsös, kertészetnek alkalmas területtel a Iosia telepen Berthelot uti villamos megállótól 10 percrenyire. Bérbeadó hosszabb időre is. Érdeklődni lehet Kortsmáros Lászlónál, str. Pasteur 13. Telefon 85. 1970

Piacon elveszett fehér georgette plisszírozott cakkos galér. Megtaláló jutalmat kap. Str. Ioan Ghica 7. 2013

Épület és bútortvasalások

a legtekélyesebb kivitelben. Diszes csontbutor veretekben a legujabb modellek.

Stern József vaskereskedés Oradea, Piața Mihai Viteazul No. 2. Árjegyzék ingyen és bérmentve

Japán nem köt fegyverkezési megegyezést

Japán visszautasította a tengeri hatalmaknak azt az ajánlatát, hogy 378 milliméternél nagyobb kaliberű ágyukat ne szereljenek a hadihajókra. Japánban már gyártják az 500 milliméteres hajóóriásokat és így valószínűnek tartják, hogy Amerika is követi Japán példáját, ami a fegyverkezés további fokozását jelenti.

NYOMATOTT PÁSZTOR EDE CÉGNÉL ORADEA

Tűz az aradi Textiliparban

Arad, június 21. A szombat-ra virradó hajnali félkét órakor az aradi Textilipar bányosonytályán tűz ütött ki. A tüzet azonnal észrevették és a gyári tűzörség vonult ki a eloltására, ez azonban nem birt a lángokkal és a városi tűzoltóság segítségét kérte. A városi tűzoltóság egy pumpával és három kocsival vonult ki a

tűzhöz és megfeszített munkával reggel hat órakor sikerült lokalizálni a tüzet. A tető 200 méteres hosszúságban égett el, ezenfelül érzékeny kárt szenvedett az üzem a raktárban felhalmozott áruk megrongálódása miatt. A kár 500.000 lei ami biztosítás útján megtérül. A tűz okát még nem sikerült megállapítani.

Varvieri, a negyvenmillió adó-sikkasztás főhősének büntársát is elfogták

A fővárosi rendőrség tegnap éjszaka letartóztatta Varvieri, a sikkasztó pénzügyigazgatósági pénztáros egyik büntársát, aki éppen a Rapid vonatra akart felszállni, hogy elutazék Bucureştiből. A letartóztatott férfinél táska volt, amelyben négy millió lej készpénzt találtak. Varvieri a kihallgatása alkalmával elmondotta, hogy néhány hónap előtt megjelent nála egy fiatalember, aki valamiképpen tud-

mást szerzett a sikkasztásokról. A fiatalember egy millió lei hallgatási díjat követelt, de később 500.000 lejben egyeztek meg. Varvieri vallomása alapján a fiatalembert is őrizetbe vették. A sikkasztó pénztáros ellen tovább folyik a vizsgálat és újabb letartóztatásokat várnak, mert úgy vélik, hogy mások segítségével követte el három éven keresztül a sikkasztásokat.

A nap által tönkretett arcbőrét hozza rendbe, tisztítsa meg

„FLOREAL” No. 2.

krém. Puder alá használjon FLOREAL No 1. krémet.

Főlerakat: **Pap Drogueria**

Oradea, Bulev. Reg. Ferdinand 9. Tel. 656. Naponta postai szétküldés.

Rádió műsor

KEDD

Bucureşti. 7.30: A reggeli műsor közvetítése 13: Gramofonlemez 13.25: Sporthireknek adása 13.40: Gramofonlemez 14.15: Hírek közvetítése 14.30: Gramofonlemez 15: Hírek 16.45: Előadás 19: Hanglemez 19.55: Előadás 20.15: (Radio Rom.) Hanglém. 20.15. (Radio Buc.) Kétzongorás hangverseny 20.45: Nápolyi dalok. szimfonikus zenekara. Vezényel: Ionet Perles 23.15: Hang 21.15: Előadás 21.30: A rádió lemez 23.45: Hírek a külföld számára németül és franciául. 23.55: Közlemények.

Budapest I. 7.45: Torna Utána: Gramofon 8.20: Étrend 11: Hírek 11.20 és 11.45: Felolvasás 12.10 Vizjelző szolg. 13 Déli harangszó 13.05: Állástalan Zenészek Szimf. Zenek. 14.30: Hütter Pál gondolkázik 17.15: Diákfélóra 18: Cigányzene — 18.30: „Berzeviczy Albert, Itália szerelmese” 19: Becsák Erzsébet zongorázik 19.30: „A kis balatoni kocsagtelep” Előadás. 21: Juhász Gyula emlékezete. 21.45: Hírek 22.05: Hanglemez 23: Időjárásjelentés 23.20: Zsolnai Béla dr. egyetemi tanár francianyelvű előadása —

23.40: Budapesti Hangverseny zenekar 1.05: Hírek.

SZERDA:

Bucureşti. 7.30: A reggeli műsor közvetítése 13: Gramofonlemez 13.25: Sporthireknek adása 13.40: Gramofonlemez 14.15: Hírek közvetítése 14.30: Gramofonlemez 15: Hírek 16.45: Előadás 19: Hanglemez 20: Előadás 20.20: Szó rakoztató hangverseny 21.20: Előadás 21.35: (Radio Romania): Hanglemez 21.45: Radio Bucureşti: Anton Adrian Sarva hegedűhangversenye — 22.20: Énekkhangverseny 23.45: Hírek külföld számára németül és franciául 23.55: Közlemények.

Budapest I. 7.45: Torna Utána Gramofon 8.20: Étrend 11: Hírek 11.20 és 11.45: Felolvasás 12.10: Vizjelzőszolgálat 13 Déli harangszó 13.05: Szalonzene 14.40: Kamarakórus 17.10 Asszonyoknak 18: „Balatoni gyógymódok” Előadás 18.20: Hanglemez 19.20: „Mit akar a magyar társadalomtól az eucharisztikus kongresszus főbizottsága?” Előadás 19.45: Magyar nóták cigányzenével 20.40 „Az élet álom” Drámai költemény 22.10: Hírek 22.30: Jazz 23.25: Időjárás 23.30: Osztrákmagyar művészcsere 24: Hírek franciául 24.10: Cigányzene